

søget på at skabe fred og stabilitet i Tjetjenien, hvor der jo altså også er kræfter, der ikke ønsker den fred, og hvor terror og umenneskelig optræden er udbredt.

Der består en reel trussel mod den vestlige verden fra de islamiske fundamentalistiske terrorgrupper, som jo kan slå til overalt, og som prøver at finde steder at være, hvor der ikke er nogen statsdannelse med en stærk ledelse.

Men konflikten i Tjetjenien kan og skal selvfølgelig ikke blot ses som en kamp mod terrorisme, selv om Al-Qaeda har prøvet at få fodfæste i Tjetjenien. Vi skal fastholde, at der må findes en politisk løsning på konflikten, der jo har et nationalpolitisk udgangspunkt, og som stammer tilbage fra 1865, da Rusland indlemmede Tjetjenien i det russiske rige, og som fik yderligere næring af Stalins behandling af tjetjenerne.

Den Europæiske Union vil følge udviklingen tæt. Begge parter må overholde menneskerettighederne og de internationale humanitære principper. EU må kræve og kræver, at de, som begår overgreb mod civile, retsforfølges. EU vil endvidere kræve, at det internationale samfund får mulighed for at yde den stærkt nødvendige humanitære bistand i Tjetjenien, og det krævede vi altså også på topmødet.

Jeg understreger, at Danmark og Den Europæiske Union samtidig fastholder respekten for Ruslands suverænitæt og territoriale integritet, sådan som det har været de foregående regerings opfattelse, medens striden har været.

Jeg skal herefter kort nævne udviklingen i de dansk-russiske forhold efter afholdelsen af den tjetjenske verdenskongres i København. Afholdelsen af denne kongres faldt sammen med det alvorlige terror- og gidseldrama i Moskva. Det var ikke tilsigtet, men det blev virkningen. Dette meget uheldige sammenfald var utvivlsomt medvirkende til de voldsomme reaktioner både fra det officielle Rusland og i den offentlige mening i Rusland. Regeringen har redegjort nærmere herfor i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Fra russisk side er det ellers gode forhold mellem Rusland og Danmark blevet nedkølet efter konferencen. Det er naturligvis meget beklageligt, at man fra russisk side har valgt denne linje. For den danske regering er og har det været af afgørende betydning, at vi har et godt forhold til Rusland, men selvfølgelig også af afgørende betydning, at de danske frihedsrettigheder respekteres og retssikkerheden holdes i hævd.

Særlig igennem de sidste 10 år har danske politikere, forretningsfolk, kunstnere og civile borgere opbygget gode og konstruktive relationer med russere på alle niveauer til gensidig gavn og glæde. Den russiske reaktion og særlig udfaldene mod Danmark i medierne, som jo ofte har været ret så voldsomme, har derfor været en skuffende overraskelse for os.

Kl. 15.50

Det er regeringens holdning, at der alligevel er et godt og solidt grundlag for at fortsætte det hidtidige samarbejde med Rusland. Samarbejdet med Rusland er vigtigt både politisk og økonomisk. Et godt samarbejde er i særlig grad ønskeligt nu, hvor vi står over for en historisk udvidelse af EU, eftersom Rusland også er en vigtig medspiller i udviklingen af Østersøområdet.

Det er derfor regeringens ønske at arbejde videre på dette grundlag.

Forhandling

Holger K. Nielsen (SF):

Udenrigsministeren lagde meget vægt på sammenhængen mellem terrorbekæmpelse og så denne her konflikt. Jeg er helt enig i, at det er en meget, meget central sammenhæng – af flere grunde.

Når Vesten nu bukker og skraber for præsident Putin, skyldes det jo i første række det kompromis, der så at sige er lavet, hvor Vesten vil have Rusland med i det, man kalder kampen imod terrorismen. Det er jo primært, som det er i øjeblikket, forberedelser til et militært angreb på Irak, og prisen for det skal så være, at Putin får lov til at bekæmpe det, som han opfatter som terrorisme.

Men det paradoksale resultat er, at jo mere Rusland, den russiske regering, foretager militære angreb i Tjetjenien, jo flere overgreb, der bliver foretaget på civilbefolkningen i Tjetjenien, jo mere vokser den muslimske fundamentalisme, jo mere vokser terrorismen i Tjetjenien. Derfor er vi nødt til også at anskue Tjetjeniensspørgsmålet som et sikkerhedsproblem, der har at gøre med terrorbekæmpelse. Men det er på en helt, helt anden måde end den måde, Putin, George W. Bush og, sådan som jeg måtte forstå, også den danske regering opfatter det her.

For jo mere russerne fortsætter deres politik, jo mindre håb er der for de fremtidige generationer i Tjetjenien. Folk, der kommer dernede, kan berette om, hvordan unge mennesker i stigende